

## PODKLADY KE STÁTNÍM ZÁVĚREČNÝM ZKOUŠKÁM 2021/2022

### pro bakalářský studijní program **Ekonomika a management,** specializace **Podniková ekonomika a management**

#### I. EKONOMIE (Mikroekonomie, Makroekonomie)

##### (1) Základy mikroekonomie

- Vysvětlete rozdíl mezi ekonomii a ekonomikou.
- Charakterizujte předmět a členění ekonomické vědy.
- Definujte pojmy vzácnost, efektivnost a racionální chování, náklady obětované příležitosti, hranice produkčních možností.
- Pojednejte o mikroekonomické teorii, definujte tržní subjekty a jejich cíle a znázorněte model ekonomického koloběhu.

##### (2) Vývoj trhu a dělba práce

- Vysvětlete vznik a vývoj trhu.
- Charakterizujte dělbu práce a její členění.
- Pojednejte o souvislosti vzniku peněz a vývojových formách peněz.
- Popište tržní mechanismus a klasifikujte jednotlivé typy trhů.
- Pojednejte o tržní rovnováze a uveďte, jaké trh plní funkce.

##### (3) Chování spotřebitele a měření užítku

- Vysvětlete pojmy mezní a celkový užitek.
- Charakterizujte rovnováhu spotřebitele na základě indifferenční analýzy.
- Vymezte rozdíl mezi kardinalistickým a ordinalistickým přístupem k měření užitečnosti.

##### (4) Poptávka s důrazem na chování spotřebitele

- Definujte a graficky znázorněte poptávku na trhu výrobků a služeb.
- Vymezte elasticitu poptávky a její typy.
- Pojednejte, jak se liší křivka poptávky dle charakteru obchodovaného statku/služby/faktoru.
- Pojednejte o vlivu změn ceny statku, důchodu spotřebitelů a cen ostatních statků na změnu tržní poptávky a poptávaného množství.
- Definujte a zakreslete substituční a důchodový efekt u poptávky.

**(5) Chování výrobce – náklady a zisk, alternativní cíle firmy**

- Vysvětlíte rozhodování firmy ve výrobě.
- Pojednejte o nákladech, příjmech a zisku firmy.
- Definujte zisk firmy a graficky ho znázorněte pomocí vývoje celkových příjmů a celkových nákladů firmy.
- Popište činitele ovlivňující výši zisku a pravidlo maximalizace zisku.
- Rozlište účetní a ekonomický zisk.
- Pojednejte o alternativních cílech firmy.
- Charakterizujte Baumolův model firmy maximalizující obrát.

**(6) Produkční funkce a nabídka**

- Definujte produkční funkci.
- S využitím produkční analýzy charakterizujte a graficky znázorněte náklady firmy v krátkém a dlouhém období.
- Pojednejte o formování nabídky v dlouhém období.
- Charakterizujte izokvantovou analýzu a vysvětlíte pojmy izokosta a izokvanta.

**(7) Dokonalá konkurence**

- Jmenujte předpoklady dokonalé konkurence, uveďte vztahy celkových, průměrných a mezních nákladů.
- Pojednejte o určení optimálního množství produkce.
- Vysvětlíte optimum dokonale konkurenční firmy a graficky znázorněte ekonomický zisk a ztrátu firmy v dokonalé konkurenci.
- Definujte bod uzavření činnosti firmy.

**(8) Nedokonalá konkurence, monopol**

- Uveďte příčiny vzniku nedokonalé konkurence.
- Objasněte neefektivnost nedokonalé konkurence.
- Vysvětlíte pojmy přebytek spotřebitele, přebytek výrobce.
- Charakterizujte náklady mrtvé váhy.
- Charakterizujte monopol.
- Jmenujte bariéry vstupu na trh.
- Objasněte volbu velikosti výstupu a ceny firmou v postavení monopolu.
- Graficky zobrazte rovnováhu monopolu.

**(9) Oligopol a monopolistická konkurence**

- Charakterizujte oligopolní tržní strukturu.
- Popište a graficky znázorněte model oligopolu s dominantní firmou.
- Uveďte příklad odvětví s oligopolní tržní strukturou v ekonomice ČR.
- Charakterizujte monopolistickou konkurenci.
- Vysvětlete rozhodování firmy o velikosti výstupu a ceny v monopolistické konkurenci a objasněte výrobní a alokační efektivnost této tržní struktury.

**(10) Specifika trhů s výrobními faktory, trh půdy a kapitálu**

- Jmenujte základní specifika trhů s výrobními faktory.
- Charakterizujte trh půdy a jeho zvláštnosti.
- Definujte kapitál a trh kapitálu.
- S využitím grafického znázornění vysvětlete nabídku a poptávku na trhu kapitálu a utváření rovnováhy na kapitálovém trhu v krátkém a dlouhém období.

**(11) Charakteristika trhu práce**

- Charakterizujte trh práce.
- Objasněte pojmy transferový výdělek a ekonomická renta.
- Charakterizujte dokonale konkurenční trh práce.
- Vysvětlete a graficky znázorněte volbu optimálního množství práce firmy na dokonale konkurenčním trhu práce.
- Charakterizujte nedokonale konkurenční trh práce.
- Vysvětlete pojem individuální nabídka práce.

**(12) Politika státu v oblasti mikroekonomie**

- Charakterizujte nerovnosti v důchodech.
- Vysvětlete způsoby měření nerovností a objasněte pojmy Lorenzova křivka, Giniho koeficient.
- Graficky znázorněte.

**(13) Tržní selhání, veřejné statky a externality**

- Jmenujte formy tržních selhání a pojednejte o možnostech jejich regulace.
- Charakterizujte veřejné statky a jejich distribuci a financování.
- Objasněte problém černého pasažéra.
- Charakterizujte externality, jmenujte jejich formy a uveďte příklady z praxe.
- Uveďte možnosti řešení externalit.

**(14) Vývoj ekonomické teorie**

- Stručně charakterizujte vznik a vývoj ekonomické vědy (merkantilismus, fyziokratismus, klasická škola, keynesiánství, neoklasická teorie).
- Charakterizujte soudobé hlavní směry ekonomické teorie (neoklasická syntéza, teorie veřejné volby, ekonomie strany nabídky, monetarismus, teorie racionálních očekávání).

**(15) Makroekonomické ukazatele**

- Charakterizujte základní makroekonomické ukazatele a způsoby jejich měření.
- Popište metody výpočtu HDP a ostatních makroekonomických agregátů.

**(16) Spotřeba, úspory, makroekonomická rovnováha**

- Spotřeba, úspory, investice.
- Vysvětlete podstatu spotřební funkce a funkce úspor.
- Popište rovnováhu ve 2-sektorové, 3-sektorové a 4-sektorové ekonomice.
- Charakterizujte multiplikační efekty v jednotlivých typech ekonomik.

**(17) Agregátní nabídka a poptávka**

- Charakterizujte pojmy agregátní poptávka a agregátní nabídka a jmenujte jejich jednotlivé komponenty.
- Uved'te faktory ovlivňující agregátní nabídku a agregátní poptávku.
- Graficky znázorněte a popište model AS-AD.

**(18) Hospodářský cyklus a ekonomický růst**

- Vysvětlete pojmy hospodářský cyklus a ekonomický růst.
- Vysvětlete pojem potenciální produkt.
- Popište typy hospodářských cyklů.
- Vysvětlete rozdíly v měření ekonomické síly a ekonomické úrovně.
- Představte zdroje ekonomického růstu.

**(19) Fiskální politika**

- Charakterizujte cíle a nástroje fiskální politiky.
- Popište strukturu státního rozpočtu, podstatu a vznik deficitu státního rozpočtu.
- Vysvětlete strukturální a cyklický deficit.
- Popište a graficky znázorněte krátkodobé a dlouhodobé účinky expanzivní/restriktivní fiskální politiky v ekonomice.

**(20) Monetární politika**

- Charakterizujte cíle a nástroje monetární politiky.
- Definujte úlohu centrální banky v ekonomice.
- Popište specifika trhu peněz.
- Popište a graficky znázorněte krátkodobé a dlouhodobé účinky expanzivní/restriktivní monetární politiky v ekonomice.

**(21) Inflace jako důsledek makroekonomické nerovnováhy**

- Vysvětlíte podstatu a formy inflace.
- S využitím grafického znázornění vysvětlíte poptávkovou inflaci, nabídkovou inflaci a jejich příčiny.
- Vysvětlíte očekávanou (setrvačnou) inflaci, ekonomické a sociální důsledky inflace.

**(22) Nezaměstnanost jako důsledek makroekonomické nerovnováhy**

- Objasněte pojem nezaměstnanost, jmenujte její formy a vysvětlíte způsob měření.
- Definujte pojmy ekonomicky aktivní obyvatelstvo a přirozená míra nezaměstnanosti.
- Definujte Phillipsovu křivku a popište jednotlivé typy Phillipsovy křivky.
- Vysvětlíte možné dopady nezaměstnanosti.

**(23) Hospodářská politika státu**

- Pojednejte o cílech, nástrojích a nositelích hospodářské politiky.
- Popište typy hospodářské politiky.
- Vyjmenujte ukazatele hodnocení hospodářské politiky.
- Objasněte účinnost hospodářské politiky pomocí magického n-úhelníku.

**(24) Mezinárodní obchod a jeho význam**

- Definujte cíle a nástroje zahraničně-ekonomické politiky.
- Charakterizujte mezinárodní obchod.
- Vysvětlíte pojmy absolutní a komparativní výhoda a parita kupní síly.
- Pojednejte o teorii měnových kurzů – definice měnového kurzu, typy měnových kurzů, kurzové režimy.

**(25) Platební bilance**

- Definujte úlohu platební bilance, popište její jednotlivé složky.
- Vysvětlíte pojem zahraniční dluh.
- Uveďte způsoby vyrovnávání platební bilance.
- Popište možné přístupy centrální banky k ovlivňování platební bilance.

**(26) Současná makroekonomická situace v České republice**

- Popište současnou makroekonomickou situaci v České republice pomocí základních makroekonomických ukazatelů.
- Uveďte přístupy vlády a České národní banky k ekonomické situaci a uveďte, jaké nástroje hospodářské politiky v současnosti aktivně využívají.